

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de giderek derinleşen çalışan yoksulluğunun, ücretli kesimin alım gücündeki kaybın, asgari ücretin açlık sınırının altında kalmasının ekonomik ve sosyal sonuçlarının tüm yönleriyle araştırılması; çalışanların insanca yaşam koşullarına kavuşturulması için alınması gereken ekonomik, sosyal ve hukuki tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederiz.

Mahmut Tanat
Samsun Mu.

Ayhan Barut
Adana Milletvekili

Talat Dincer
Diyarbakır Mu.

Namık TAN
İstanbul Mu.

Seyit Torun
Ordu Mu.

Ümit Özlale
İzmir Mu.

Cemal ENGİNYURT
İstanbul

Umut

Dogan Demirel
İstanbul

Burhanettin Bulut
Adana Mu

1224 AKBUĞUT

Eykut KAYA
Antalya mu.

Burdur Mu

Ak

Gemre Tasçılar
Ankara Mu.

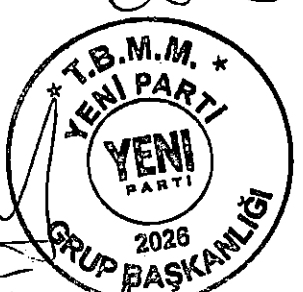
Ulaş KARASU
Sivas mu.

A. Tuncay ÜZKAN
İzmir Mu

İsmet Güneş

Şenat Özcanlı
İstanbul Mu

Gonakale Mu

GEREKÇE

Türkiye, son yıllarda yüksek enflasyon, hayat pahalılığı, gelir dağılımındaki bozulma ve alım gücündeki ciddi erime nedeniyle tarihinin en ağır geçim krizlerinden birini yaşamaktadır. Başta ücretli çalışanlar, emekliler, dar gelirli aileler ve gençler olmak üzere toplumun geniş kesimleri, temel ihtiyaçlarını karşılamakta her geçen gün daha fazla zorlanmaktadır. Gıda fiyatlarından kiralara, elektrik ve doğal gaz faturalarından ulaşım, eğitim ve sağlık harcamalarına kadar hemen her alanda yaşanan fiyat artışları, milyonlarca vatandaşın yaşam standardını düşürmektedir.

Türk-İş tarafından Haziran 2026 dönemine ilişkin açıklanan verilere göre, dört kişilik bir ailenin yalnızca sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması, yani açlık sınırı, 35.759 TL olarak hesaplanmıştır. Barınma, ulaşım, eğitim, sağlık, giyim, iletişim ve diğer zorunlu ihtiyaçların da eklenmesiyle oluşan yoksulluk sınırı ise 116.478 TL'ye ulaşmıştır. Buna karşın net asgari ücret 28.075 TL seviyesinde kalmış, milyonlarca çalışan daha ayın ilk günlerinden itibaren açlık sınırının altında bir gelirle yaşam mücadelesi vermek zorunda bırakılmıştır.

Asgari ücret, yalnızca asgari ücretle çalışanları değil; birçok özel sektör çalışanının ücretini, kıdem ve ihbar tazminatlarını, işsizlik ödeneğini, sosyal güvenlik primlerini ve çeşitli sosyal yardım kalemlerini de doğrudan etkileyen temel ekonomik göstergelerden biridir. Bu nedenle asgari ücrette yaşanan kayıp, toplumun çok geniş bir kesiminin yaşamını doğrudan etkilemektedir.

Öte yandan ücret artışları enflasyonun gerisinde kalırken, temel tüketim maddelerine gelen zamlar vatandaşların alım gücünü her geçen gün düşürmektedir. Çocukların yeterli beslenememesi, ailelerin eğitim ve sağlık harcamalarını erteleme, barınma krizinin derinleşmesi gibi durumlar ortaya çıkmaktadır.

Mevcut ekonomik tablo, çalışanların önemli bir bölümünün tam zamanlı çalışmasına rağmen yoksulluktan kurtulamadığını, çalışan yoksulluğu artık geçici bir sorun olmaktan çıkıp bir kangrene dönüştüğünü göstermektedir.

Bu nedenlerle; asgari ücret belirleme mekanizmasının objektif kriterler doğrultusunda yeniden değerlendirilmesi, ücretlerin enflasyon karşısında korunmasına yönelik etkili yöntemlerin geliştirilmesi, çalışan yoksulluğunun nedenlerinin bütün yönleriyle ortaya konulması, gelir dağılımındaki bozulmanın giderilmesine yönelik politikaların belirlenmesi ve vatandaşların insan onuruna yaraşır yaşam koşullarına kavuşturulması amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

